

Použití raketových útvarů a dělostřelectva v druhé armádní operaci

(VM č. 2/62)

Podplukovník Vlastimil Slezák

Ve svém příspěvku chci poukázat na některé otázky plánování a použití dělostřelectva, jak vyplynuly ze zkušeností při cvičeních v minulém roce.

Autor článku rozvádí možnosti plánování nové útočné operace a dovádění úkolů do vojsk — navrhuje v podstatě dvojí způsob řešení tohoto úkolu. Z článku vyplývá, že prvé řešení, tj. vyčlenit jednu skupinu pro plánování nové útočné operace a dovedení úkolů do vojsk, druhou pro řízení bojové činnosti raketových útvarů a dělostřelectva, zamítá vzhledem k tomu, že toto řešení neumožňuje kádrové obsazení štábu dělostřelectva armády. V druhém případě vytvořením skupiny — náčelník štábu, jeden operační a jeden důstojník průzkumu — řeší autor jenom část úkolu, tj. zplánování druhé útočné operace a dovedení úkolů do svazků neřeší důsledně.

Přibírat důstojníky štábu kanónové brigády k plánování a dovádění úkolů do vojsk není plně reálné již proto, že nejen jednotky této brigády, ale i štáb bude od počátku první operace přidělen některému svazku jako posilový prostředek a stěží bude moci plnit jiné úkoly. Je možné přibírat některé důstojníky této brigády hned na počátku první útočné operace. Je tu ale otázka, zda tito důstojníci budou k plnění takovýchto funkcí dostatečně připraveni. Je proto nutné posoudit vždy konkrétní situaci.

První a druhou armádní operaci nelze od sebe oddělovat již proto, že je nutné neustále řídit činnost raketových jednotek a dělostřelectva. Proto v tomto období je nutné, aby na jejich řízení se podílel náčelník štábu dělostřelectva armády s částí svého štábu. Náčelník dělostřelectva armády bude nejdříve informován o novém úkolu armády, o odborné směřování náčelníka dělostřelectva frontu a i o tom, jak velitel armády bude řešit nový úkol. Mimo to zná dobře stav a situaci raketových jednotek a dělostřelectva. Je proto třeba, aby osobně řídil přípravu návrhů i plánování nové útočné operace a ovlivnil plánování podřízených dělostřelec-

kých štábů. Tímto se plánování druhé armádní operace nebude přenášet na náčelníka štábu, získá se čas pro vlastní plánování i pro vydání úkolů podřízeným.

Při plánování druhé útočné operace nebude možné povolat podřízené funkcionáře štábů dělostřelectva k účasti na souběžném plánování od prvosledových svazků, bude však nutné povolat funkcionáře od druhsledových svazků k urychlení práce.

V druhé útočné operaci může dojít ke značným změnám v sestavě vojsk, přidělení prostředků a především ke změně úkolů jednotlivým svazkům a proto není možné plně ovlivnit štáby dělostřelectva svazků jen dílčími nařízeními, které by byly zaslány ještě v průběhu první operace šifrovkami nebo písemně. Domnívám se, že právě v této situaci bude nutné, aby náčelník dělostřelectva a příslušníci štábu osobně ovlivnili plánování podřízených štábů dělostřelectva svazků. Jejich plánování vychází totiž z čáry, kterou vojska teprve dosáhnou, čímž vzniknou u těchto štábů značné potíže (změna úkolu). Štáb dělostřelectva musí dále upřesňovat úkoly podle skutečně dosažené čáry vojsky a ovlivňovat podřízené i nadále dílčími nařízeními.

Štáb dělostřelectva armády je odpovědný jako celek za plánování a řízení raketových jednotek a dělostřelectva. Všichni příslušníci štábu mají povinnost a odpovědnost za řešení těchto otázek. Vlastní rozdělení úkolů na jednotlivé příslušníky ve štábu dělostřelectva armády není — podle mého názoru — zásadní a závisí na zvyklostech a způsobu práce a nakonec i na připravenosti jednotlivých příslušníků štábu.

Další zvyšování raketových zbraní s jadernou náloží (co do počtu), přes všechny výhody pro samostatnou činnost svazků v operační hloubce, je závislé na přepravě a bude spojeno se značnými potížemi v příslušnosti. Proto nelze v této fázi bojové činnosti opomíjet kanónové dělostřelectvo. V souvislosti s tím chci zdůraznit požadavek RMNO, který říká, že „ke zničení ne-

přátelských operačně taktických prostředků jaderného napadení používat více letectva a dělostřelectva s normálním střelivem...

Bude nutné rozdělovat a decentralizovat velení především organického dělostřelectva svazků, abychom mohli využít lépe kanónových brigád. Stáb dělostřelectva armády musí ovlivňovat štáby svazků, aby používaly nejen oddíly vševojskových raket, ale též kanónové brigády k boji s jadernými prostředky nepřítele a jeho dělostřeleckými a minometnými bateriemi.

Plynulost přechodu do druhé armádní operace bude ztížena změnami ve složení, změnou pásem i hlavního úsilí vojsk. Náčelník dělostřelectva armády musí zvážit při dokončování první operace dosavadní přidělení posilových prostředků a připravit manévry všemi prostředky (i zásobovacími) tak, aby při zahájení druhé operace nezůstaly jednotky bez palebné podpory a vytvořit takové uskupení, které zabezpečí celou operaci, tzn., aby při zasazování dalších svazků dělostřelecké posilové prostředky prováděly jednoduchý manévr. Bude-li manévr dělostřelectva ke konci první operace prováděn postupně, je zárukou neustálé podpory a zabezpečení plynulosti přechodu do druhé armádní operace. Stejně lze provést složitý manévr po-

silových dělostřeleckých prostředků od svazků, které přecházejí do podřízenosti jiné armády. Brát posilový prostředek do zálohy velitele armády není účelné již proto, že armáda nemá nadbytek posilového dělostřelectva a začlenění této zálohy muselo by být provedeno v krátké lhůtě, což vyžaduje další samostatné organizační opatření k zabezpečení přesunu.

Vysoce manévrový charakter druhé operace, značné šířky bojových úkolů, samostatná činnost útvarů a svazků vylučuje možnost využití hlavního dělostřelectva v operačním rámci. Tím více vzrůstá jeho úloha u svazků, kde nebude možno řešit všechny úkoly oddíly vševojskových raket. I přes posílení svazků kanónovými oddíly nebudou v mnohých případech s to ničit všechny požadované cíle a proto je třeba, aby štáby dělostřelectva svazků dovedly správně rozdělovat úkoly nejen mezi rakety a dělostřelectvo, ale kladly požadavky na ničení cílů tanky a letectvem.

Při plánování druhé operace, která podstatně ovlivní bojovou činnost dělostřelectva, jsou charakteristické velmi krátké lhůty na plánování a přípravu. Stáb dělostřelectva armády a svazků musí proto připustit značnou volnost palebného plánování. Omezí se ono na určení počtu oddílů a prostoru, do něhož oddíly jsou v dané době schopny vést palbu.

Činnost leteckých svazků a útvarů v armádní útočné operaci

(VM č. 2/62)

Plukovník Jaroslav Dvořák

Chci vyjádřit své názory k použití frontového letectva v armádní útočné operaci.

Nepoužívám úmyslně termínu „podpora další armádní útočné operace“, protože se domnívám, že:

1. použití letectva v armádní operaci nelze zužovat pouze do pojmu „podpora“;
2. i když charakter bojové činnosti letectva v další armádní operaci bude ovlivněn i podmínkami armádní operace při plnění dalšího úkolu frontu, nelze dopustit, aby v těchto podmínkách zanikly **základní principy** použití leteckých svazků a útvarů v soudobých operacích.

Základní principy operačního umění le-

tectva jsou tak obecné, že je budeme dodržovat v různých podmínkách, v různé situaci a v různých operacích.

Tyto jsou dány

- objektivními zákonitostmi ozbrojeného zápasu;
- charakterem soudobé války;
- stavem bojových prostředků a perspektivou jejich rozvoje;
- zkušenostmi předešlých operací;
- zdroji síly a mohutnosti armády socialistického typu.

Nebudeme-li tyto principy, které nejsou charakterem objektivních zákonů operačního umění, znát a nebudeme-li se jimi